

Posudek oponenta bakalářské práce

Ústav sociální práce Univerzity Hradec Králové

Autor(ka) závěrečné práce: Lenka Průšová, Dis.

Název závěrečné práce: Alternativní tresty a jejich dohled probační a mediační služby

Jméno oponenta: Mgr. Lucie Smutková, Ph.D.

Hodnocení formulace hlavního cíle práce:

A B C **D** E F

Odůvodnění: Cíl textu (resp. dle autorky cíl šetření) je nastaven poměrně ambiciózně. Zní: „*Cílem šetření bylo zjistit povědomí a názor širší veřejnosti v České republice na alternativní tresty, možnosti jejich využití a jejich efektivitu.*“ (str. 23 textu)

Dílčí cíle průzkumu pak autorka formulovala takto: „1. Zmapovat povědomí široké veřejnosti o alternativních trestech a PMS, 2. zjistit, kde se s těmito pojmy setkala, 3. zjistit, zda považuje alternativní tresty a práci PMS za efektivní ve snižování míry kriminality.“ (Ibidem.)

Otázkou je, zda a jak kvalifikovaně je schopna veřejnost posoudit efektivitu alternativních trestů a její dopady na míru kriminality u nás.

Nerozumím tomu, proč autorka v textu pracuje s dvěma sadami výzkumných otázek - viz poznámka níže.

Hodnocení struktury práce:

A **B** C D E F

Odůvodnění: Základní struktura práce je v zásadě v pořádku, osobně bych však spíše považovala za vhodnější sloučit text z první a druhé kapitoly v jeden celek.

Hodnocení teoretické části práce:

A B C D **E** F

Odůvodnění: Autorka se v teoretické části práce věnuje postupně tématu trestných činů a trestů, konceptu restorativní justice a Probační a mediační službě ČR a posléze i jednotlivým druhům alternativních trestů. Text teoretických kapitol je psán poměrně heslovitě bez hlubšího provázání vlastním textem autorky. Bylo by vhodné pomocí vlastního textu dát práci jasný směr a propojovat teorii již od počátku a následným výzkumným šetřením. Teoretická část jako taková končí popisem trestu vyhoštění a absentuje zde zcela jakékoli shrnutí teorie, které by mohlo být pro text velmi důležité a funkční. Celková kvalita textu (obsah i forma) je spíše nižší.

Hodnocení metodické části práce:

A B C D **E** F

Odůvodnění: V úvodních pasážích páté kapitoly popisuje autorka cíl textu. Dále pak hovoří o dalších třech cílech a následně popisuje sadu výzkumných otázek.

Autorka v rámci svého výzkumného šetření zvolila kvantitativní metodu s technikou dotazníku. Většina výzkumných otázek je však formulována tak, že evokuje spíše kvalitativní přístup.

Na str. 23 uvádí autorka 5 „výzkumných otázek“, v transformační tabulce pak již jen tři „dílčí výzkumné otázky“. Tomuto postupu nerozumím. V několika otázkách se autorka ptá: „Víte jak probíhá trest obecně prospěšných prací?“ atp. aniž by přitom zjišťovala nebo měla možnost se dozvědět zda skutečně tomu tak je, nebo se jedná pouze o tvrzení respondentů (viz str. 33 a podobně i jinde).

V textu metodické části práce celkově postrádám obsáhlejší popis zvolené metody a jejich výhod a nevýhod, stejně tak u zvoleného nástroje sběru dat – dotazníku.

Hodnocení zpracování výsledků výzkumu:

A B C D E F

Odůvodnění: Zpracování výsledků výzkumu je provedeno standardně, textu by prospěla v této pasáži větší propracovanost.

Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce:

A B C D E F

Odůvodnění: Stanovené cíle byly s uvedenými připomínkami naplněny.

Hodnocení formální stránky práce:

A B C D E F

Odůvodnění: Po formální stránce obsahuje práce některé drobnější i zásadnější nedostatky. Nedomnívám se například, že by bylo vhodné či užitečné používat v textu zkratku T.Č. (trestný čin), dále např. AT (alternativní trest). Na str. 4 se objevuje chyba nebo překlep“(dále jen trestný zákoník)”... Občas se v textu vyskytne chybějící tečka na konci věty nebo např. čárka ve větě provedená červenou barvou. V textu se objevují poměrně často hrubé pravopisné chyby např. na str. 24 „Tyto otázky měli zjistit...“ nebo „...u nichž měly respondenti...“ a další. S citacemi zdrojů (zejména zákonů) nakládá autorka v textu poměrně „volně“ a to jak co do poctivosti odkazování všude tam, kde je to na místě, tak co do jejich formy. Podkapitulu 2.1 bych doporučovala nazvat specifičtěji než pouze „Rozdělení“, podobně v podkapitole 2.2. Ve „výčtu“ na str. 8 je text neupraven. Někde fráze končí tečkou, někde čárkou, někde není zakončena vůbec. Podobně je tomu dále v celém textu. Obsahem podkapitoly 5.4 je pouze transformační tabulka bez jakéhokoli komentáře, doprovodného textu. Pod transformační tabulkou na str. 27 navíc není uveden ani její zdroj.

Hodnocení přínosu práce pro praxi sociální práce či sociální politiky:

A B C D E F

Odůvodnění: V zásadě jako jediné doporučení pro praxi autorka formuluje posilování osvěty směrem k veřejnosti, což se dá chápat spíše jako obecný apel než specifické doporučení plynoucí z provedeného výzkumu. V Závěru text autorka hojně popisuje svůj pohled na téma, spíše než výstupy svého šetření.

Další připomínky: Test antiplagiátorské kontroly vykazuje podobnost 44%. Shody se týkají především teoretické části textu v souvislosti s popisem základních témat. V rámci výzkumné části je jako shoda označena pasáž týkající se formulace hlavního cíle a tazatelských otázek 1-19. Prosim, aby autorka toto u obhajoby komentovala.

Otázky k obhajobě: 1. Jaký je aplikační cíl vašeho textu – jak konkrétně je možno Vámi zjištěné informace využít v praxi sociální práce?

2. Zvažovala jste i jinou formu zpřístupnění dotazníku respondentům než tu, kterou jste nakonec zvolila? Proč jste ji zvolila?

Celkové zhodnocení práce:

A B C D E F

Odůvodnění: Bakalářská práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací s výše uvedenými připomínkami.

V Hradci Králové 16. 1. 2023

Mgr. Lucie Smutková, Ph.D.